

Mötesanteckningar samråd regionala pensionärsrådet (RPR).

Tema: Infrastruktur och kollektivtrafik ur ett äldreperspektiv

Mötesdatum: 8 maj 2025.

Tid: Kl.09.30-12.30. Pensionärsorganisationerna har ett gemensamt eget möte kl. 09.00-09.30

Plats: Vänersborg, Residenset vid Torget. Konferensrum: Sessionssalen

Närvarande politiker

Helén Eliasson, (S) RPR, ordförande, fysiskt

Närvarande ledamöter

Gunnel Brandt, PRO, fysiskt

Ove Göransson, PRO, fysiskt

Patricia Valeria Labrana, PRO, fysiskt

Bengt Fernström, PRO, fysiskt

Ann-Christine Baar SPF seniorerna, fysiskt

Eva Stolpe, SPF seniorerna, fysiskt

Ann-Katrin Jönsson, SPF seniorerna, fysiskt

Zaidi Folias, SKPF, fysiskt

Birgitta Berghänel-Sikberger, RPG, digital

Närvarande ersättare

Kerstin Carlsdotter, PRO, fysiskt

Sven Carlsson, PRO, digitalt

Ritha Lindh, PRO, fysiskt

Agneta Nero Andersson, SPF seniorerna, fysisk

Anita Afzelius Alm SPF seniorerna, fysiskt

Lena Gustafsson SPF seniorerna, fysiskt

Gunilla Eriksson, SKPF, fysiskt

Arne Brännström, RPG, fysiskt

Övriga närvarandeFöredragshållare:

Sara Eriksson, regionutvecklare, avdelning regional samhällsplanering

Förhinder

Lars Holmin (M) RPR, vice ordförande

My Alnebratt (S) RPR

Thony Andreasson Anderum (MP) RPR

Stefan Svensson (KD) RPR

Karl-Gunnar Wikström SKPF, ledamot

Birgitta Carlander, SKPF, ersättare

Håkan Persson, SKPF, ersättare

Barbro Westergren, SKPF, ledamot

Ingemar Apelstig, SPF seniorerna, ledamot

Göran Holmberg, SPF seniorerna, ersättare

Vakant PRO, ersättare

Presidierna för (RS) regionstyrelsen och (OSN) operativa hälso- och sjukvårdsnämnden ingår i regionala pensionärsrådet sedan våren 2023.

SPRF ingår numera i SKPF

1. Anteckningar från föregående möte 12 februari 2025

Anteckningarna godkändes.

2. Tema: Infrastruktur och kollektivtrafik ur ett äldreperspektiv

Sara Eriksson höll ett intressant föredrag som skapade bra diskussioner. Hon återkopplade på RPR:s remissynpunkter och RPR fick möjlighet att förtydliga och trycka på viktiga punkter, som att "Äldre borde vara en egen resenärsgrupp" bland många andra förslag. Det kändes som en mycket givande genomgång för båda parter. Hon berörde också fiber och bredband i VGR. Det var tre frågor hon skulle vilja ha svar på åt sin kollega som gjort medskicket se bild 25, "Fiber väl utbyggt men för få ansluter sig" Sara fick nog svar på de flesta frågorna men om man vill komplettera med svar, kan de mejlas in till henne. sara.eriksson@vgregion.se Ytterligare uppföljning önskades av RPR om vad VGR tog med sig av remissvaren som de skickat in och det kan bli aktuellt först efter beslut i RF 2025, tillsammans med någon från IKN. RPR:s inskickade remissvar har diarienummer IKN 2023-00074-39. RPR:s svar på strategiska planen har dnr IKN 2024-00132-10 RPR fick också frågan om man ville ha infrastrukturplanen på remiss. RPR valde att avstå. Se hennes presentation i **bilaga 1**.

3.1. "Vi skulle vilja få förklarat varför To Go appen är så svårhanterlig, bla. Den korta tiden mellan bokad resa och tills QR-koden koden försvinner, varför?"

Svar: I ToGo aktiveras biljetten direkt efter köp, det går alltså inte att boka en resa. En enkelbiljett i ToGo är giltig i 90 minuter, därefter försvinner den.

Västtrafik lägger mycket kraft på just användbarheten i ToGo, vilket inkluderar hantering av feedback från deras användare. För synpunkter på ToGo hänvisas till Hjälp och kontakt under Mitt konto i To Go.

3.2. "Varför har vi olika åldrar för pensionärs korten i kommunerna, mycket orättvist."

Svar: Det är kommunerna i Västra Götaland samt Kungsbacka som erbjuder sina äldre folkbordförda invånare en seniorbiljett, som är giltig inom den zon kommunen tillhör*. Det är kommunen som betalar för seniorbiljetterna och beslutar från vilken ålder (65, 70 eller 75) och vilka tider biljetten är giltig (lågtrafik eller dygnet runt). Några kommuner kan på grund av kapacitetsproblem endast välja ett seniorerbjudande i lågtrafik**. För närvarande gäller det Borås, Göteborg, Mölndal och Partille.

Kommunerna med en så kallad omlottzon kommer i framtiden kunna erbjuda seniorer val av zon. Det är inte fastställt när den systemutvecklingen som krävs kan genomföras.

Lågtrafik är vardagar kl. 08.30-15 och kl. 18-06. Helger och helgdagar dygnet runt.

3.3. "Den låga tätheten Västtågen har till Göteborg är ett problem, borde bli fler avgångar. Vi anser att det gör att för många väljer att ta bilen. Inte bra ur miljösynpunkt."

Svar: Den övergripande riktningen för kollektivtrafikens utveckling beskrivs i trafikförsörjningsprogrammet. Ambitionerna för tågtrafikens utveckling konkretiseras i Målbild tåg 2035. I denna målbild finns mål om ett utökat tågtrafikutbud, där målen avseende turtäthet är olika för olika sträckor.

Västtrafik planerar tågtrafiken utifrån budget, men också utifrån efterfrågan, befolkningsutveckling, infrastrukturförutsättningar och samordning med annan (kommersiell) tågtrafik.

I samband med att Västlänken tas i bruk planerar Västtrafik för en utökning av tågtrafiken:

- Vagnparken utökas från cirka 100 fordon till cirka 140 fordon.
- Trafiken förtätas i samtliga stråk, utom mot Borås där förtätningen i stället sker omkring år 2040 när den nya dubbelspåriga järnvägen till Borås är klar.
- Exempel på utökningar är mellan Göteborg och Alingsås där trafiken utökas från idag max fyra tåg per timme till sex tåg per timme vilket kommer att gälla båda riktningar och under hela högtrafikperioden.

3.4. "Hur tänker man göra i framtiden avseende finansiering av kollektivtrafiken, kommer den att bli egenfinansierad i högre grad?"

Svar: Remissversionen av det nya trafikförsörjningsprogrammet innehåller mål om en ökad självfinansieringsgrad, alltså att kollektivtrafikens kostnader i högre grad ska täckas av biljettintäkter. På kort sikt är målet satt till att återta 2023 års nivå om 46,7 % och på längre sikt 50 % (vilket är samma nivå som innan pandemin). Självfinansieringsgraden påverkas bland annat av hur många som åker med respektive kollektivtrafiklinje, hur stora biljettintäkterna är (både prisnivå och hur många som betalar) och hur kostnadseffektiv den kollektivtrafik som körs är. /Sara Eriksson, Regionutvecklare. Avdelning regional samhällsplanering.

3.5. "Vi fick svaret tidigare när det gäller Millennium att ni skulle se över det. Har ni gjort det nu och vad blev resultatet?"

Svar: För oss har det varit viktigt att Oracle Healths högsta ledning förstår VGR:s situation, att det finns en mycket låg tillit till Millennium som system och en skarp kritik mot införandet. Vi har dessutom berättat om de lärdomar vi dragit och de händelser som skett efter det pausade införandet.

Arbetet med möjliga handlingsalternativ för vårdinformationssystem pågår. Ytterligare analys och fördjupning av vad de olika alternativen innebär måste göras för att VGR ska kunna ta ett välgrundat beslut.

Det finns inget bestämt datum för beslut om nytt vårdinformationssystem.

Västra Götalandsregionen behöver ett nytt vårdinformationssystem. Att fortsätta arbeta i dagens system är inte ett alternativ på sikt. Helén Eliasson.

3.6. "Vi har fått information om att ett nytt förfaringssätt vid ansökan om regionbidraget, förutom att man ändrat utdelningsperioderna, har kulturnämnden även beslutat 241 211 § 135 att anta nya kriterier för

bedömningsgrunder för detta. Vi anser att det är anmärkningsvärt att utan dialog med berörda organisationer är ett trendbrott då vi tidigare alltid haft möjlighet att föra en dialog med regionen vad ett beslut får för konsekvens för berörda. Vissa av besluten i kriterierna och bedömningsgrunderna är enligt vår mening klart motsägelsefulla och svåra att förstå.

Ett annat beslut som kulturnämnden fattat är att ensidigt behandla oss pensionärsorganisationer som en allians med förklaring att vi har en gemensam Riksorganisation och därmed utbetala ett gemensamt bidrag till alliansen. Det är enligt vår mening en inskränkning på den fria föreningsrätten. Vi är fem helt olika distriktsorganisationer och har ingen gemensam organisation i Västra Götaland.

Vi vill med denna skrivelse påvisa att det tidigare goda samarbetet har fått sig en ordentlig törn om det regionala pensionärsrådet skall övergå till att enbart blir ett forum där Regionens olika verksamheter enbart meddelar vad man beslutat om.”

Svar: Vi har både vid fysiskt informationsmöte i mars och i skrivelse till Regionala pensionärsrådet fått in kritik riktat till process och nytt regelverk för Västra Götalandsregionens organisationsstöd till pensionärsorganisationer.

Vi vill gärna förklara bakgrunden och innebörden i det förändrade regelverket.

Kulturnämnden har sedan länge haft ansvar för fördelning av organisationsstöd till pensionärsföreningar och ungdomsorganisationer. I samband med nytt reglemente för kulturnämnden övertog nämnden ansvar för organisationsstöd för Mänskliga Rättigheter. Regelverken för dessa tre organisationsstöd var helt olika och regelverket för ungdoms – och pensionärsorganisationer hade inte anpassats efter beslut i Regionstyrelsen om stöd till det civila samhället. Under de senaste åren har förvaltningen gjort en översyn av samtliga kulturnämndens stöd.

För att få ett enhetligt regelverk och en likabehandling av civilsamhällsorganisationerna utarbetades under hösten 2024 ett förslag till gemensamma kriterier och bedömningsgrund för alla tre organisationsstöden. Det nya regelverket baserades på organisationsstödet för Mänskliga Rättigheter som redan var anpassat efter Regionstyrelsens riktlinjer. De nya kriterierna och bedömningsgrunderna för samtliga organisationsstöd beslutades av Kulturnämnden i december 2024.

Det innebär att:

- Samtliga stöd utlyses tre år i taget med start 2025 för perioden 2026-2028.

- Samtliga verksamheter som uppfyller kriterierna för stödet och som bedöms ha behov av stöd beviljas ett grundstöd (A) baserat på organisationens storlek.
- Samtliga organisationer som uppfyller kriterierna beviljas därefter ett stöd per registrerad medlem. (B)
- Kvarvarande medel i budget för respektive organisationsstöd fördelas därefter till organisationerna utifrån en bedömning (C). Bedömningen baseras på verksamhets omfattning, verksamhetens spridning och hur organisationens samverkar med andra.

Vid beräkning av grundstöd A kommer organisationer som har samma nationella huvudorganisation eller bedöms ingå i samma rörelse som en allians. Det innebär att exv. pensionärsorganisationer som har flera delregionala organisationer får dela på ett grundstöd. Det kan uppfattas som att detta missgynnar de som har flera delregionala organisationer men måste sättas i ett sammanhang. De organisationer som valt att bilda en regional paraplyorganisation och som kanske har lika många medlemmar skulle om alla delregionala organisationer skulle få ett helt grundstöd missgynnas lika kraftigt. I praktiken skulle vi ha ett stödsystem som premierar att man delar upp sin regionala verksamhet i flera delregionala organisationer.

Jag vill betona att detta är ett helt nytt regelverk och en helt ny beräkningsmodell som aldrig använts för pensionärsorganisationer. Principen med allianser är alltså ingen försämring av det stöd ni har eftersom ni aldrig haft något grundstöd utan bara ett rörligt stöd per medlem. När vi simulerar vad den nya beräkningsmodellen skulle få för påverkan på pensionärsorganisationerna visar den att detta inte kommer att ha någon eller mycket liten påverkan på stödets storlek utöver möjligen den variation mellan organisationerna som kan bli resultatet av en bedömning av verksamheten enligt pott C.

Vi beklagar att vi inte haft en god dialog med pensionärsorganisationerna under beredningen av de nya kriterierna och bedömningsgrunderna och tar gärna emot synpunkter på hur detta kan göras bättre i framtiden.

Länk till utlysningen och kriterier och bedömningsgrund som är beslutade av kulturnämnden: [Organisationsstöd Pensionärsorganisationer \(2026–2028\) - Västra Götalandsregionen](#) / Björn Ohlén, Regionutvecklare kultur

Regionala pensionärsrådet var inte nöjda med svaret, rådet uppmanades av ordförande att skicka in komplettering i frågan 3.6., därefter tar ordförande med sig det till berörda på kulturen. Skickas till camilla.tengstrom@vgregion.se

4.1. "Vilken kompetens bland annat ska det finnas på vårdcentraler, som har avtal med regionen?"

Svar: Enligt avtal ska följande professioner finnas på en vårdcentral:

- Legitimerad specialist i allmänmedicin
- Distriktsköterska
- Astma/KOL-sjuksköterska med 15 poäng i påbyggnadsutbildning
- Diabetessjuksköterska med 15 poäng i påbyggnadsutbildning
- BVC-sköterska
- Psykolog
- Medicinsk fotvårdsterapeut

4.2. "Kan läkaren på VC vara boende utomlands och bara ha digitala möten med patienten? "

Svar: Det finns inga regler mot att läkare sitter utomlands och tar digitala besök. Däremot finns krav på säker identifiering etcetera utifrån gällande lagstiftning. Det finns emellertid en skrivning om att huvuddelen av alla besök ska ske på den adress vårdcentralen är belägen. Detta skulle man kunna tolka som att man inte kan ha en helt digital verksamhet på annan ort.

5. Budget

Trots lågkonjunktur och hög arbetslöshet ser prognosen mot 2027 ljusare ut. Efter två år med underbalanserad budget visar 2025 överskott, mycket tack vare god avkastning på placerade medel. Vårdköerna har börjat minska och riktade uppdrag har gett effekt. Samtidigt har sjukhusen fortsatt svårt att få ekonomin att gå ihop. Västtrafik har en ekonomi med ett positivt resultat. Regionfullmäktige tar beslut i juni.

6. Övrigt

Fråga om remisstvång kom upp och på det svarade ordförande att det inte är genomförbart i VGR.

På mötet 12 februari ville Kaarina Sundelin och Ann-Sofi Isaksson (koncernkontoret) få inspel från RPR på KoK-boken om uppdrag som är viktiga med förbättringsförslag. Se inskickade förbättringsförslag från regionala pensionärsrådet till Anna Lindström, anna.lindstrom@vgregion.se Team Vårdval. **Bilaga 2.**

RPR och ordförande enades om att man behöver förbättra seniorernas kunskap om vad Nära vård är, och det behövs tydlig information eller utbildning i hur de kan använda digitala verktyg för att våga kontakta vården digitalt. Ordförande uppmanade RPR att samarbeta med delregionala nämnderna.

Nästa möte blir onsdagen den 10 september Tema: Kultur ur ett äldreperspektiv med Katti Hoflin, kulturchef

Helén Eliasson

Ordförande, regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Camilla Tengström,
Samordnare, verksamhetsstöd.
Koncernstab, kansli och säkerhet